

FIȘA DISCIPLINEI
(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea “Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe umane și social-politice
Domeniul de studii	Istorie
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Istorie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Introducere în istoria medievală universală				
Titularul activităților de curs	Conferențiar univ.dr. Florin PINTESCU				
Titularul activităților de seminar	Conferențiar univ.dr. Florin PINTESCU				
Anul de studiu	I	Semestrul	2	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorizația formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DF
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	5	Curs	3	Seminar	2	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	70	Curs	42	Seminar	28	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	34
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	34
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	34
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități:	-

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	102
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	175
Numărul de credite	7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Nu este cazul
Competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Notebook, videoproiector, ecran de proiecție	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Notebook, videoproiector, ecran de proiecție
	Laborator	• Nu este cazul
	Proiect	• Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de a extrage din izvoarele de epocă (narative, diplomatice etc) a informațiilor cu privire la statele europene medievale și la relațiile dintre ele; - capacitatea de a interpreta informațiile respective pentru a descoperi caracteristicile civilizației medievale europene și la elementele sale care au supraviețuit în epocile modernă și contemporană; - posibilitatea de a realiza cel puțin o lucrare de tip referat cu privire la relațiile internaționale dintre două state;
-------------------------	---

Competențe transversale	<p>- analiza și sinteza, generalizarea, concretizarea conceptelor și cunoștințelor însușite la cursul de <i>Civilizație europeană medievală</i></p> <p>- interpretarea raportului dintre instruire – educare – acțiune practică prin analiza transdisciplinară a diverselor concepte, modele teoretice, idei examinate în cadrul cursului de <i>Civilizație europeană medievală</i></p> <p>- gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), inclusiv prin utilizarea la nivel avansat a unei limbi de circulație internațională și la nivel mediu sau avansat a unei a doua limbi străine</p> <p>- aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierahice</p> <p>- autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii</p>
-------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<p>-insușirea și valorificarea conceptelor de bază ale disciplinei: <i>Ev Mediu, Feudalism, vasalitate, regalitate, instituții, cultură și civilizație europeană.</i></p> <p>-formarea de capacități esențiale pentru înțelegerea trăsăturilor esențiale ale culturii și civilizației europene.</p>
Obiective specifice	<p>- conturarea unei viziuni critice asupra conceptelor majore specifice disciplinei <i>Civilizație europeană medievală.</i></p> <p>- familiarizarea cu elementele medievale ale culturii și civilizației europene.</p>

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Introducere în medievistică. Noțiuni fundamentale. Periodizare și metode de cercetare.	2	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică, • exercițiul, • dezbateră, • învățarea prin descoperire, • problematizarea, • studiul de caz, • asaltul de idei, • metodele învățării gândirii critice și prin cooperare 	
De la antichitate la Evul Mediu. Criza lumii romane și conturarea unei noi epoci istorice (sec. III-V).	2		
Marea migrație a triburilor germanice și geneza relațiilor feudale (sec. III-VI).	2		
Statele feudale timpurii din Europa Apuseană, Centrală și Nordică în sec. V-XI: regatele ostrogot, vizigot și vandal; statul franc merovingian și carolingian; Britania anglo-saxonă; dezmembrarea imperiului carolingian; Restaurația ottoniană; crearea regatelor Norvegia, Suedia, Danemarca.	4		
Slavii în secolele VI-XI.	2		
Bizanțul în secolele V-XV	2		
Creștinism versus islamism: Cruciadele și importanța lor istorică.	2		
Cultura europeană în feudalismul timpuriu. Moștenirea clasică și aportul germanic și arab.	2		
Orașul medieval european. Geneză și evoluție.	2		
Franța, Anglia, Peninsula Iberică în secolele XI-XVI – etapele și evoluția centralizării statale.	4		
Germania și Italia în secolele XI-XVI – menținerea diviziunii politice.	2		
Regatele scandinave în secolele XI-XVI.	2		
Statele slave în secolele XI-XVI.	2		
Mongolii și importanța lor în istoria medievală europeană.	2		
Turcii otomani și impactul lor asupra evului mediu european.	2		
Cultura europeană în secolele XI-XV.	2		
Marile descoperiri geografice și crearea primelor imperii coloniale.	2		
Renășterea	2		
Reforma	2		
Bibliografie			
<p>Berstein, Serge, Milza, P., <i>Istoria Europei</i>, vol. II, Iași, 1998.</p> <p>Bloch, M., <i>Societatea feudală</i>, vol. 1-2, Cluj, 1995-1997.</p> <p>Cazan, Fl., <i>Cruciadele</i>, București, 1990.</p> <p>Decei, A., <i>Istoria imperiului otoman până la 1656</i>, București, 1978.</p> <p>Delumeau, J., <i>Frica în Occident (secolele XIV-XVIII). O cetate asediată</i>, vol. 1-2, București, 1986.</p>			

Idem, Civilizația Renașterii, vol. 1-2, București, 1995.
 Demydow, F., *Die Goldene Horde und ihre Vorgänger*, Leipzig, 1972.
 Dollinger, Ph., *La Hanse (XIIIe-XVIIe siècles)*, Paris, 1964.
 Duby, G., *Evul Mediu masculin*, București, 1991.
 Idem, *Cele trei ordine sau imaginarul feudalismului*, București, 1998.
 Dukes, Paul, *Istoria Rusiei, 882-1996*, București, 2010.
 Durand, Frédéric, *Vikingii*, București, 2003.
 Dvornik, Francis, *Slavii în istoria și civilizația europeană*, București, 2001.
 Ennen, Edith, *The Medieval Town*, Amsterdam, New York, Oxford, 1979.
 Flori, Jean, Război sfânt, *Jihad, Cruciadă. Violență și religie în creștinism și islam*, traducere de Felicia Andrecă, București-Chișinău (Editura Cartier), 2003.
 Ganshof, Fr.-L., *Qu'est-ce que la féodalité?*, Bruxelles, 1957.
 Gilson, E., *Filozofia în Evul Mediu*, București, 1995.
 Le Goff, J., *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1970; *Idem, Pentru un alt Ev Mediu*, vol. 1-2, București, 1986; *Idem, Imaginarul medieval*, București, 1991; *Idem, Omul medieval*, Iași, 1999.
 Le Goff, J., Schmitt, Jean-Claude, *Dicționar tematic al Evului Mediu Occidental*, Iași, 2002.
 Guichonnet, Paul, *Istoria Italiei*, București, 2002.
 Lendvai, Paul, *Ungurii. Timp de un mileniu învingători în înfrângeri*. București, 2001.
 Kantorowicz, E.H., *Cele două corpuri ale regelui*, Iași, Ed. Polirom, 2014.
 Kilsby, Jill, *Spania: mărire și decădere, 1474-1643*, București, 1998.
 Manolescu, Radu (coordonator), *Istoria medie universală*, București, 1980;
 Idem, *Istoria Evului Mediu*, vol. 1: *Europa apuseană*, partea I, București, 1993.
 Maurois, A., *Istoria Angliei*, București, 1996.
 Mureșan, Ovidiu, *Introducere în istoria medie universală*, Cluj-Napoca, 2002.
 Musset, L., *Les invasions barbares et le peuplement de l'Europe*, vol. 1, *Les vagues germaniques*; vol. 2, *Le second assault contre l'Europe chrétienne*, Paris, 1965 (**a se vedea și ediția românească!, București, 2002**) ;
 Obolensky, Dimitri, *Un Commonwealth medieval: Bizanțul*, București, 2002.
 Perez, Joseph, *Istoria Spaniei*, București, 2007.
 Pirenne, H., *Mahomed și Carol cel Mare*, București, 1993.
 Idem, *Orașele Evului Mediu*, Cluj Napoca, 2000.
 PLATON, Alexandru - Florin, *Societate și Mentalități În Europa Medievală*, Iași, 2000.
 Platon, Alexandru-Florin, Rădvan, Laurențiu, *De la Cetatea lui Dumnezeu la edictul din Nantes. Izvoare de istorie medievală (sec. V-XVI)*, Iași, 2005.
 Platon, Alexandru Florin, Rădvan, Laurențiu, Maleon, Bogdan-Petru, *O istorie a Europei de Apus în Evul Mediu. De la Imperiul Roman Târziu la marile descoperiri geografice (secolele V-XVI)*, Iași, 2010.
 Rémondon, Roger, *La Crise de l'Empire romain. De Marc Aurèle à Anastase*, Paris, 1970.
 Riche, P., *Les invasions barbares*, Paris, 1964 (**a se vedea și ediția românească, București, 2004!**)
 Riché, Pierre, *Europa barbară din 476 până în 774*, București, Corint, 2003
 Roux, Jean-Paul, *Regele. Mituri și simboluri*, București, Ed. Meridiane, 1998.
 *** *The Oxford History of the Crusades*, Oxford, 1999.
 Treadgold, Warren, *O scurtă istorie a Bizanțului*, București, 2003.
 Idem, *O istorie a statului și societății bizantine*, vol. I-II, Iași, 2004.
 Vilar, Pierre, *Istoria Spaniei*, București, 2000.
 Weber, Max, *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, București, 1993.

Bibliografie minimală

Berstein, Serge, Milza, P., *Istoria Europei*, vol. II, Iași, 1998.
 Bloch, M., *Societatea feudală*, vol. 1-2, Cluj, 1995-1997.
 Flori, Jean, Război sfânt, *Jihad, Cruciadă. Violență și religie în creștinism și islam*, traducere de Felicia Andrecă, București-Chișinău (Editura Cartier), 2003.
 Le Goff, J., *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1970.
 Le Goff, J., Schmitt, Jean-Claude, *Dicționar tematic al Evului Mediu Occidental*, Iași, 2002.
 Manolescu, Radu (coordonator), *Istoria medie universală*, București, 1980;
 Idem, *Istoria Evului Mediu*, vol. 1: *Europa apuseană*, partea I, București, 1993.
 Mureșan, Ovidiu, *Introducere în istoria medie universală*, Cluj-Napoca, 2002.
 Obolensky, Dimitri, *Un Commonwealth medieval: Bizanțul*, București, 2002.
 Platon, Alexandru-Florin, Rădvan, Laurențiu, *De la Cetatea lui Dumnezeu la edictul din Nantes. Izvoare de istorie medievală (sec. V-XVI)*, Iași, 2005.
 Platon, Alexandru Florin, Rădvan, Laurențiu, Maleon, Bogdan-Petru, *O istorie a Europei de Apus în Evul Mediu. De la Imperiul Roman Târziu la marile descoperiri geografice (secolele V-XVI)*, Iași, 2010.

Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Ev Mediu și feudalism: Originea, formele și sensurile	2		

conceptelor. Periodizare, direcții și metode de cercetare.				
Criza lumii romane. Moștenirea antichității transmise Evului Mediu.	2			
Marile migrații. Rolul migrațiilor germanice în geneza Evului Mediu (sec. III-VI).	2			
Creștinismul și biserica în Evul Mediu.	2			
Ideea imperială în Europa.	2			
Feudalismul în Europa Apuseană. Geneză. Structuri fundamentale. Trăsături caracteristice. a) Geneza feudalismului. b) Economia feudală. c) Structura societății feudale.	4	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică, • exercițiul, • dezbateră, • învățarea prin descoperire, • problematizarea, • studiul de caz, • asaltul de idei, • metodele învățării gândirii critice și prin cooperare 		
Instituțiile feudale: regalitate, vasalitate, adunări reprezentative.	2			
Mentalul colectiv medieval. Încercare de sinteză.	2			
Aspecte ale vieții cotidiene în Evul Mediu: alimentația, locuința, îmbrăcămintea.	2			
Un mariaj imposibil: divorțul dintre rațiune și credință. Impactul aristotelic asupra gândirii filosofice și politice medievale.	2			
CAPITALISMUL. Dezagregarea economiei feudale și geneza burgheziilor europene (I).	2			
CAPITALISMUL. Europa de Apus și Europa de Răsărit, două modele diferite ale tranziției spre capitalism (II). Renaștere și umanism în civilizația europeană.	2			
Martin Luther sau omul depășit de propria idee – REFORMA.	2			
Bibliografie				
<p>Berstein, Serge, Milza, P., <i>Istoria Europei</i>, vol. II, Iași, 1998. Bloch, M., <i>Societatea feudală</i>, vol. 1-2, Cluj, 1995-1997. Cazan, Fl., <i>Cruciadele</i>, București, 1990. Decei, A., <i>Istoria imperiului otoman până la 1656</i>, București, 1978. Delumeau, J., <i>Frica în Occident (secolele XIV-XVIII). O cetate asediată</i>, vol. 1-2, București, 1986. Idem, <i>Civilizația Renașterii</i>, vol. 1-2, București, 1995. Demydow, F., <i>Die Goldene Horde und ihre Vorgänger</i>, Leipzig, 1972. Dollinger, Ph., <i>La Hanse (XIII-XVIIe siècles)</i>, Paris, 1964. Duby, G., <i>Evul Mediu masculin</i>, București, 1991. Idem, <i>Cele trei ordine sau imaginarul feudalismului</i>, București, 1998. Dukes, Paul, <i>Istoria Rusiei, 882-1996</i>, București, 2010. Durand, Frédéric, <i>Vikingii</i>, București, 2003. Dvornik, Francis, <i>Slavii în istoria și civilizația europeană</i>, București, 2001. Ennen, Edith, <i>The Medieval Town</i>, Amsterdam, New York, Oxford, 1979. Flori, Jean, Război sfânt, <i>Jihad, Cruciadă. Violență și religie în creștinism și islam</i>, traducere de Felicia Andreea, București-Chișinău (Editura Cartier), 2003. Ganshof, Fr.-L., <i>Qu'est-ce que la féodalité?</i>, Bruxelles, 1957. Gilson, E., <i>Filozofia în Evul Mediu</i>, București, 1995. Le Goff, J., <i>Civilizația Occidentului medieval</i>, București, 1970; <i>Idem, Pentru un alt Ev Mediu</i>, vol. 1-2, București, 1986; <i>Idem, Imaginarul medieval</i>, București, 1991; <i>Idem, Omul medieval</i>, Iași, 1999. Le Goff, J., Schmitt, Jean-Claude, <i>Dicționar tematic al Evului Mediu Occidental</i>, Iași, 2002. Guichonnet, Paul, <i>Istoria Italiei</i>, București, 2002. Lendvai, Paul, <i>Ungurii. Timp de un mileniu învingători în înfrângeri</i>. București, 2001. Kantorowicz, E.H., <i>Cele două corpuri ale regelui</i>, Iași, Ed. Polirom, 2014. Kilsby, Jill, <i>Spania: mărire și decădere, 1474-1643</i>, București, 1998. Manolescu, Radu (coordonator), <i>Istoria medie universală</i>, București, 1980; Idem, <i>Istoria Evului Mediu</i>, vol. 1: <i>Europa apuseană</i>, partea I, București, 1993. Maurois, A., <i>Istoria Angliei</i>, București, 1996. Mureșan, Ovidiu, <i>Introducere în istoria medie universală</i>, Cluj-Napoca, 2002. Musset, L., <i>Les invasions barbares et le peuplement de l'Europe</i>, vol. 1, <i>Les vagues germaniques</i>; vol. 2, <i>Le second</i></p>				

assault contre l'Europe chrétienne, Paris, 1965 (a se vedea și ediția românească!, București, 2002) ;
 Obolensky, Dimitri, *Un Commonwealth medieval: Bizanțul*, București, 2002.
 Perez, Joseph, *Istoria Spaniei*, București, 2007.
 Pirenne, H., *Mahomed și Carol cel Mare*, București, 1993.
 Idem, *Orașele Evului Mediu*, Cluj Napoca, 2000.
 PLATON, Alexandru - Florin, *Societate și Mentalități În Europa Medievală*, Iași, 2000.
 Platon, Alexandru-Florin, Rădvan, Laurențiu, *De la Cetatea lui Dumnezeu la edictul din Nantes. Izvoare de istorie medievală (sec. V-XVI)*, Iași, 2005.
 Platon, Alexandru Florin, Rădvan, Laurențiu, Maleon, Bogdan-Petru, *O istorie a Europei de Apus în Evul Mediu. De la Imperiul Roman Târziu la marile descoperiri geografice (secolele V-XVI)*, Iași, 2010.
 Rémondon, Roger, *La Crise de l'Empire romain. De Marc Aurèle à Anastase*, Paris, 1970.
 Riche, P., *Les invasions barbares*, Paris, 1964 (a se vedea și ediția românească, București, 2004!)
 Riché, Pierre, *Europa barbară din 476 până în 774*, București, Corint, 2003
 Roux, Jean-Paul, *Regele. Mituri și simboluri*, București, Ed. Meridiane, 1998.
 *** *The Oxford History of the Crusades*, Oxford, 1999.
 Treadgold, Warren, *O scurtă istorie a Bizanțului*, București, 2003.
 Idem, *O istorie a statului și societății bizantine*, vol. I-II, Iași, 2004.
 Vilar, Pierre, *Istoria Spaniei*, București, 2000.
 Weber, Max, *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, București, 1993.

Bibliografie minimală

Berstein, Serge, Milza, P., *Istoria Europei*, vol. II, Iași, 1998.
 Bloch, M., *Societatea feudală*, vol. 1-2, Cluj, 1995-1997.
 Flori, Jean, Război sfânt, *Jihad, Cruciadă. Violență și religie în creștinism și islam*, traducere de Felicia Andrecu, București-Chișinău (Editura Cartier), 2003.
 Le Goff, J., *Civilizația Occidentului medieval*, București, 1970.
 Le Goff, J, Schmitt, Jean-Claude, *Dicționar tematic al Evului Mediu Occidental*, Iași, 2002.
 Manolescu, Radu (coordonator), *Istoria medie universală*, București, 1980;
 Idem, *Istoria Evului Mediu*, vol. 1: *Europa apuseană*, partea I, București, 1993.
 Mureșan, Ovidiu, *Introducere în istoria medie universală*, Cluj-Napoca, 2002.
 Obolensky, Dimitri, *Un Commonwealth medieval: Bizanțul*, București, 2002.
 Platon, Alexandru-Florin, Rădvan, Laurențiu, *De la Cetatea lui Dumnezeu la edictul din Nantes. Izvoare de istorie medievală (sec. V-XVI)*, Iași, 2005.
 Platon, Alexandru Florin, Rădvan, Laurențiu, Maleon, Bogdan-Petru, *O istorie a Europei de Apus în Evul Mediu. De la Imperiul Roman Târziu la marile descoperiri geografice (secolele V-XVI)*, Iași, 2010.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Programul este autorizat de către Ministerul Educației și Cercetării, iar disciplina asigură competențele și aptitudinile care răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajatorilor publici și privați din domeniu.
- Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc cuprinse în clasificarea ocupațiilor din România (Nomenclatorul COR).

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- cunoașterea terminologiei și noțiunilor de bază a disciplinei; - cunoașterea principalelor culturii și civilizației medievale europene; - capacitatea de a interpreta fenomene și fapte ce privesc istoria medievală europeană; - parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei	Evaluare orală; bilete cu un număr de două subiecte.	50%
Seminar	cunoașterea terminologiei și noțiunilor de bază a disciplinei; - cunoașterea principalelor culturii și civilizației medievale europene; - capacitatea de a interpreta fenomene și fapte ce privesc istoria medievală europeană; - parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei	Prezentarea în echipă și individual a două teme de seminar	50%

Laborator			
Proiect			
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea problemelor de bază din domeniu; - participarea la minimum 7 seminarii; - prezentarea a minimum un referat la seminar. 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
23.09.2020	Conf.univ.dr. Florin PINTESCU	Lect.univ.dr. Violeta Anca EPURE

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
25.09.2020	Lect.univ.dr. Marcela ȘLUSARCIUC

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
25.09.2020	Conf.univ.dr. Florin PINTESCU